

PÖYTÄKIRJA

Ilmastopaneelin 28. kokous

Aika: 17.11.2023, klo 12–16

Paikka: huone F3004, Helsingin yliopiston päärakennuksen uusi puoli, Fabianinkatu 33

Paikalla:

Panelistit: prof. Markku Ollikainen (pj), Helsingin yliopisto, tutkimusjohtaja Antti Arasto, VTT, prof. Ari Ekroos, Aalto-yliopisto, tutkimusprof. Paula Kivimaa, SYKE, tutkimusprof. Hannele Korhonen, Ilmatieteen laitos, prof. Jarek Kurnitski, Aalto-yliopisto, prof. Jukka Käyhkö, Turun yliopisto, tutkimusprof. Kristiina Lång, LUKE, prof. Heli Peltola, Itä-Suomen yliopisto, prof. Jyri Seppälä, SYKE, apulaisprof. Annukka Vainio, Helsingin yliopisto.
Sihteeristö: viestintäasiantuntija Sanna Autere, Helsingin yliopisto, erityisasiantuntija Heta-Elena Heiskanen, ympäristöministeriö, tiedesihteeri Maria Karttunen, Helsingin yliopisto, tiedesihteeri Marianne Leino, Helsingin yliopisto, yliopistonlehtori Sanna Lötjönen (sihteeri), Helsingin yliopisto, koordinaattori Sally Weaver, Helsingin yliopisto.

Yhdyshenkilöt: johtava asiantuntija Eeva Furman, valtioneuvoston kanslia, johtava asiantuntija Lotta Heikkinen, maa- ja metsätalousministeriö, liikenneneuvos Tuuli Ojala, liikenne- ja viestintäministeriö, erityisasiantuntija Saana Takamäki, työ- ja elinkeinoministeriö

Vierailijat: apulaisprofessori Lassi Ahlvik, Helsingin yliopisto, johtava tutkija Jaana Halonen, THL, erikoistutkija Kati Koponen, VTT (paikalla kohdan 4a ajan), tutkimustiimin päällikkö Lauri Kujanpää, VTT (paikalla kohdan 4a ajan), prof. Heikki Liimatainen, Tampereen yliopisto, tutkija Onni Linjala, VTT (paikalla kohdan 4a ajan), ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen, ympäristöministeriö (paikalla kohdan 2 ajan), tutkimusprof. Raisa Mäkipää, johtava tutkija Sampo Soimakallio, SYKE, prof. Risto Soukka, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, prof. Anne Toppinen, Helsingin yliopisto, LUKE.

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:01.

2. Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkäsen tilannekatsaus ja keskustelua

Ministeri Mykkänen esitteli ilmastopolitiikan tilannekuvaa. Aiheesta keskusteltiin.

3. Asialistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi

4. Hankkeiden ja raporttien käsittely

a. Teknisten hiilinielujen tarkemmat mahdollisuudet Suomessa ja niiden edistäminen - hanke, käsittelyä

Kujanpää, Linjala ja Koponen (VTT) esittelivät hanketta. Hankkeessa on selvitetty muun muassa bioperäisen hiilidioksidin realistista potentiaalia Suomessa, mitä käyttö tarkoittaisi taloudellisesti, määriä ja lähteitä, sekä varastoinnin näkyviä teknologisten hiilinielujen näkökulmasta. Hankkeesta keskusteltiin. Hanketta työstetään eteenpäin keskustelun pohjalta. Hankkeen raportti julkaistaan kuukauden päästä.

b. Skenaariotarkastelu metsien talouskäytön, luonnon monimuotoisuuden suojelun ja ilmastotavoitteiden yhteensovittamisesta –raportin käsittely

Weaver esitteli raporttia ja alustavia tuloksia. Hankkeessa tarkasteltiin metsien erilaisten hakkuuskenaarioiden ja lisäsuojelun vaikutuksia metsien hiilensidontaan ja monimuotoisuuden indikaattoreihin yhdessä luontopaneelin kanssa. Aiheista keskusteltiin. Työtä jatketaan keskustelun pohjalta.

c. Polku-hanke, keskustelua julkaisusta

Weaver kertoi Polku-hankkeesta. Hankkeessa oli tarkoituksena tarkastella paneelin aiemmin tekemää hiilibudjettia Suomen reilusta osuudesta päästöjen vähentämisessä sekä IPCC:n ohjeiden mukaista kasvihuonekaasuinventariota. Lähestymistapoja verrattiin ja yhteensovitettiin mm. siitä näkökulmasta, miten muut kuin hiilidioksidipäästöt tai maankäyttö huomioidaan laskennassa. Teemasta keskusteltiin. Hankkeen tuottama teksti tulee panelistien luettavaksi ja tämän pohjalta keskustellaan jatkosta.

d. Linjaus paneelin vaihdoksen aikana tehtävistä julkaisuista

Nykyiseltä paneelilta on tulossa vielä usea julkaisu, joista osa toteutuisi mahdollisesti vasta seuraavan paneelin kauden aikana. Uudelta paneelilta tullaan pyytämään lupaa näiden julkaisuun.

5. Tilannekatsaus

a. Tapahtumat ja tilaisuudet

SOIKE-hanke järjesti kv-seminaarin sekä sidosryhmätilaisuuden. Tilaisuudet onnistuivat hyvin.

b. Panelistien raportointi omista esiintymisistä

Panelistit raportoivat esiintymisistään.

c. Ministeriökuulumiset ja mahdolliset tiedot aikatauluista

Ojala (LMV), Heikkonen (MMM), Takamäki (TEM), Furman (VNK) ja Heiskanen (YM) kertoivat ministeriöiden ajankohtaisista asioista.

d. Muut

Leino kertoi, että paneeli on allekirjoittanut yhdessä EEAC:n ja muiden ilmastopaneelien kanssa yhteiskirjeen komissiolle. Kirjeessä tuetaan ESABBC:n tekemää EU 2040 -ehdotusta.

6. Katsaus COP28-neuvottelujen odotuksiin

Leino kertoi COP28-kokouksen keskeisistä teemoista ja odotuksista. Ollikainen, Arasto ja Käyhkö ovat kokouksessa paikalla osan ajasta. Leino seuraa neuvotteluja etänä.

7. Muut asiat

a. Uusi paneeli asetettu

Uusi ilmastopaneeli on asetettu. Seppälä toimii seuraavalla kaudella paneelin puheenjohtajana. Uutta paneelia on pyydetty mukaan nykyisen paneelin joulukuun kokoukseen.

b. Sidosryhmäkahvittelaisuus 28.11.

Karttunen kertoi järjestelyjen tilanteesta.

c. Ilmastopaneelin arviointi

Ilmastopaneelin nykyisen kauden arviointi julkaistaan joulukuussa. Aiheesta keskusteltiin.

d. Seuraavat kokoukset

Joulukuun kokous järjestetään perjantaina 15.12.2023 klo 12–16. Kokouksen jälkeen on kauden päätösillallinen.

Lisäksi pidetään tarpeen mukaan lyhyitä ylimääräisiä kokouksia raporttien hyväksymistä varten.

e. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Paneelin sisäiset asiat

a. Ilmastopaneeli tapaa presidentin 24.11.

Keskusteltiin presidentin tapaamisesta 24.11.

b. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:09.